

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. Billeskov Jansen, Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 303. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb11val-shoot-idm140209964202592/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

NOTER

- Anfald; her: Ekstase. – *Forordning*. En Forordning af 5. Marts 1734 »Angaaende Besvangrelser, og det deraf paastaende Egteskabe«. – *Commissioner*, Voldgiftsdomstole. – *Jurisdiction*, Domsmyndighed. – *Lætere*, Universitetslærere. – *Publice*, lat. offentligt. – *Rudbecks Atlantica*, det gigantiske Værk *Atlantica sive Manheim*, som var under Trykning 1677–1702, af den svenske Polyhistor Olof Rudbeck d. Æ. (1630–1702). Bogen var paa Latin, med svensk Paralleloversættelse.
- S. 168. *Herodot*, græsk Historiker (o. 485–425 f. Kr.). – *Diodorus*, gr. Historiker (1. Aarh. f. Kr.). – *pardoneres*, undskyldes. – *udi Peder Paarses Historia*, i sit komiske Heltedigt Peder Paars (1719–20) har Holberg i en Note anført, at det som Vergil i sit *Heltepos Æneiden* (I, 51) kalder *Patriam Nimborum* [»Stor- mænes Fædreland] »jo er Pater Noster Klippe [et Skær ved Marstrand]«. Se Bind II, S. 40.
- S. 169. *Troilus*, trojansk Sagnhelt, Søn af Kong Priamos af Troja. – *Dardania*, I »Iliaden« en Naboby til Troja, grundlagt af Dardanos (som Rudbeck mente var en Gøter ved Navn Thordøn) og hans Søn Erichthomios (for Rudbeck en Forvanskning af Erik). – *Dan ... juda ... Gad etc.*, Holberg fortsætter Jakobs- sønnernes Række. – *quasi*, lat. ligesom. – *Trajanus*. Holberg mener den romerske Kejser Aurelianus. Se Bind II, S. 117. – *Dacia Ripensis*, dvs. Provinsen Dacia ved Bredden (lat. ripa) af Floden Donau; det nuværende Rumænien. – *anagrammatiske*, af Anagram: Omflytning af et Ords Bogstaver, saa der dannes et andet Ord. – *cabbalistiske*, hørende til den middelalderlige hemmelige og mystiske jødiske Lære Kabbala. – *vindiceret*, genvundet.
- S. 170. *excolere*, dyrke. – *for Syndfloden*, for Syndfloden. – *Adam*. Allerede for Rudbecks store Værk begyndte at udkomme, havde den svenske teologiske Professor og senere Biskop Petrus Bång udgivet en oldsvensk Kirkehistorie (1675), hvor det søges paavist, at Adam boede i Sverige, og det drøftes »om Adam har været Biskop«, idet det dog indrømmes, at det ikke er muligt i Enkeltheder at beskrive hans kirkelige Hverv. – *Modestie*, Beskedenhed. – *den Trojanske Krig*, den sagn- historiske Krig mellem Grækerne og den lilleasiatiske By Troja (Ilios). – *Paris*, trojansk Sagnhelt, Søn af Kong Priamos af Troja. – *Hector*, trojansk Sagnhelt, Søn af Kong Priamos og Trojanernes Anfører. – *Palamedes*, græsk Sagnhelt, Del- tager i Hævntoget mod Troja. – *Agamemnon*, græsk Sagn- konge i Mykene, Grækernes Anfører i Krigen mod Troja. – *Olysses*, gr. Odysseus, græsk Sagnhelt, Konge af Ithaka og Deltager i Toget mod Troja. – *Achilles*, græsk Sagnhelt, den ypperste blandt Krigerne i Toget mod Troja. – *Ajak*, for-